

Ízelítő és hangulatok az őszi könyvtári napok tolnai eseményeiről

Október 22.

Csikóstóttós Homokhegyéről borongósnak, párásnak látszik a Kapos völgye. *Sinka István* szobránál koszorúzunk, alattunk szoborpark (nyáron messziről érkező képzőművészek alkotóhelye, varázslatos hangversenyek színhelye). Sokan vagyunk, s hallgatjuk a kolompolást. A bihari pásztorköltőért szól, s értünk. Riadtan fogadjuk a hírt, a várt vendéget, *Kányádi Sándort* kórházba vitték.

Könyvtárköszöntőmre, a névadó megidézésére így váratlanul – bizonyágtételként – az evangélikus templomban kerül sor, kétszáz–kétszázötven ünnepváró előtt.

A templomban: a könyvtár megújuló szerepéről, *Sinka István* balladáinak mai olvasatáról, a Fekete bojtár otthonra találásáról. Talán. Vedd „hát karjaidra, idő”, a nevét viselő könyvtárban, az életmű megismerésében.

A vendégek türelmesek, a közösségi házban megnyílik ünnepélyesen a könyvtár, majd *Ambrus Sándor*

szobrászművész kiállítása. Éjszakába nyúló beszélgetéssel fejeződik be a rendhagyó találkozó.

A könyvtár a galériában található, a teleházzal, a községi házzal alkot tartalmi egységet is, s kínál közös szolgáltatásokat. Az épület 26 millió forintos beruházással készült el, a bútorokra 500 ezer forintot költöttek, a Nemzeti Kulturális Alapprogram (NKA) pályázatát is felhasználva. A dokumentumkínálat gazdagításához hozzájárult a megyei könyvtár állománybővítési pályázata is. Az önkormányzatot újabb és újabb tervek megvalósítására buzdítják a pályázati sikerek, s a kezdeményező emberek, akik nem hagyják kialudni a tüzet („szítsd a parazsat nélküled föl újra nem loboghat”).

November 12.

Kisszékely a Hegyhát vonulatában, erdővel borított vidéken fekszik. Nagyvadakban gazdag, horgászparadicsom, sok a vendégház. Zsáktelepülés, előregedő falu, a 420 fős lakónépesség hatvan százaléka nyugdíjas.

A hagyományok, a kulturális örökség megőrzését három civil szervezet is felkarolja a faluban. Községi házukat, teleházukat a plébánia épületéből alakították ki 2003 decemberében, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztés-

teleházként három számítógép, szélessávú internet-elérés várja az érdeklődőket, heti tizenhét órás nyitvatartási időben.

A könyvtáratávon és névadó ünnepségen zsúfolásig megtelt a megújult épület a környékről és Budapestről érkező vendégekkel. *Lázár Ervin* és *Vathy Zsuzsa* könyveket ajánlott fel és dedikált „hétvégi küsszékelyként”, a település tárgyi és szellemi gazdagodásának tanújaként, segítőjeként.

A küsszékelyi könyvtár nem önálló intézmény, hanem szolgáltatóhely, a megyei könyvtár ellátási rendszerének tagja. Az NKA pályázatának is köszönhetően 180 ezer forint értékben, jelentős kedvezményeket igénybe véve gyarapodhatott az állomány. Itt is a könyvtárak, szervezetek együttműködése, az érdekek egyeztetése, a közös szerepvállalás hozott és hoz újabb sikert.

Ebben az aprócska faluban a könyvtári szolgáltatóhely, a találkozások háza képes az

tési Minisztérium támogatásával (az önrésszel együtt 15,5 millió forintért).

Bensőséges és otthonos az igényesen átalakított, mintegy kétszáz négyzetméter alapterületű épület, gázfűtésével, a múltat őrző cserépkályhával, gyönyörűen ápoltságával. Fenyőfa bútorszata helyi asztalosok kezét dicséri. *Sislay József* támogatásával készülhetett el, 2,3 millió forint értékben. E-Magyarország pontként,

olvasáshoz kedvet csinálni, képes szolgáltatni, a könyvtári rendszer előnyeit érvényesítve. Hamarosan a helyismereti információk részletes, digitális közzététele is erősítheti a helyi identitás megőrzését, a megkapaszkodást.

Elekes Eduárdné

„Az erdő anyja” Ozorán

Az olvasás népszerűsítése cigány fiatalok körében volt a célja annak a dél-dunántúli regionális prózamondó versenynek, amelyet a szekszárdi Illyés Gyula Megyei Könyvtár Ozorán rendezett meg ragyogó őszi verőfényben, magukat az előadás önfeloldozás örömeinek átadó diákok körében.

Tolna színes népeességű megye, magyarok mellett cigányok, németek, szerbek, szlovákok, lakják. Aki „megjárta Tolnát-Baranyát”, kóstolta borait, élvezte szíveslátását, az megismerte a pannon lelket, s nem csodálkozott el azon, hogy cigányasszony svábul szólt a német ajkú falubélijéhez.

Ozorának patinát ad a vára, történelme, amelynek irodalmi magaslatát *Illyés Gyula* építette fel *Az ozorai példával*, s patinát ad a kultúrája, a hagyományok éltetése, a népek jóhiszemű egymással élése a község javára, csinosítására.

Az elődöntők után Baranya, Somogy és Tolna tizenkét településéről negyvennégy általános iskolás érkezett tanári és szülői kísérettel. Ügyeszeretettel és izgalommal várták a megmérettést, hiszen a beás, lovári és magyar nyelven előadandó meséket, mondákat, balladákat, hely-

történeti gyűjtéseket szakavatott zsűri bírálta el, élükön *Choli Daróczi József* költő-műfordítóval, *Kalányos Mónika* festő-költővel, de jelen voltak a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal, a Gandhi Közalapítványi Gimnázium és a szekszárdi Esélyek Háza küldöttei is.

A népes közönség a produkciók hallatán hol derült, hol búsult, mert a cigány gyűjtésekből sem hiányoznak a Mátyás királyos megleckézettő és a mély érzelmekkel teli szomorú sorsmesék sem.

Bari Károly sommás kötetcímével *Az erdő anyja* szelleme beköltözött Ozorára, ahol most *jó volt cigánynak lenni*, hiszen a gyermekek nevelését komplexen vállaló bázisiskolák küldetésének kiteljesedését jelentette a verseny, a diáklelkek lobogtak, a könyvtár pedig funkcióinak széleskörűségét élte meg, mert tény, hogy az önmegvalósítás alapjaihoz a legkézenfekvőbb e közelség, kutatni, böngészni és úgy használni a könyvtárat, mint információs központot, tanulószobát, műhelymunka színterét. Ahogy a Roma Pedagógia I. kötetében fogalmazzák: „Az érzeteket és érzelmeket is árnyaltan kifejezni tudás az, ami igazán fontos. A legjobb terápia az

olvasás, a rendszeres olvasóvá válás útja. A könyv a legbevéltabb gyógyeszköz a szókincs bővítésére.”

olvasóvá válás útja. A könyv a legbevéltabb gyógyeszköz a szókincs bővítésére.”

A jó ízű ebéd és a vár megtekintése után Choli Daróczi József kitűnő cigány–magyar órát tartott. Elmondta a *Szeptember végéig* beás nyelven, a saját fordításában, s csokoládé fejében tudakolta, kinek a versét adta elő. A gyerekek hallgatták, ízlelgették a szavakat, és a jelenlevők nagy örömeire hamarosan magasba lendültek a kezek. Meghatódott mindenki, mert Choli a lelkek szövegéből szólt, amikor hangsúlyozta, hogy a cigány és a magyar irodalmat egyaránt fel kell fedezni, meg kell ismerni magyarul is, cigány nyelven is. Ezt követően a két költő saját műveit adta elő. Kár, hogy ezen ihletett percekben a cigány műsorok készítői nem voltak jelen.

Még egy gondolat a Roma Pedagógiából: „Az igazi tudás az, amit elsajátítottunk, és közérthe-